

D E C I Z I E

cu privire la recursul declarat de avocatul Robu Tatiana în interesele recurentei Lazariuc Olga,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de Lazariuc Olga către Rotaru Ion, Rotaru Lidia, Rotaru Ion și SRL „Lirovatu”, privind încasarea solidară a datoriei conform contractului de împrumut nr. 1, din 25.09.2019 și actul de modificare din 21.10.2021,

împotriva încheierii Judecătoriei Ungheni din 04 mai 2026,

Dosarul nr. 2r-185/26
PIGD nr. 2-25048305-03-2r-05062026

Prima instanță: Judecătoria Ungheni (judecător Rodica Costru)

14 octombrie 2026, mun. Bălți

Textul corespunde originalului

Examinând, fără citarea părților, recursul declarat de Lazariuc Olga reprezentată de avocatul Robu Tatiana,

Curtea de Apel Nord, în completul compus din:
Radu Holban*, Președinte,*
Mariana Sajin,
Svetlana Ghercavii, *judecători*

a c o n s t a t a t :

ÎN FAPT

1. Reclamanta Lazariuc Olga, la 08.04.2025, s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Rotaru Ion, Rotaru Lidia, Rotaru Ion și SRL „Lirovatu”, privind încasarea solidară a datoriei conform contractului de împrumut nr. 1, din 25.09.2019 și actul de modificare din 21.10.2021.

2. Ulterior, la data de 01.09.2025, pe parcursul aflării cauzei la faza de pregătire, avocatul Gheorghiță Oleg, reprezentantul pârâților Rotaru Lidia, Rotaru Ion și SRL „Lirovatu” a depus o cerere de aplicarea excepției de tardivitate. (f.d.87-90).

3. Consideră că, pretențiile de încasare a sumelor de bani de la pârâții/fidejusori Rotaru Lidia, Rotaru Ion și SRL „Lirovatu”, care au semnat în calitate de fidejusor în contractul de împrumut cu nr. 1, din 25.09.2019, depusă peste termenul de prescripție, respectiv urmează a fi respinse.

4. Drept argumente, se invocă că, la data de 25.09.2019, între Lazariuc Olga în calitate de „împrumutător” și Rotaru Ion, a fost semnat contractul de împrumut.

5. Potrivit pct. 4.1 al contractului, garanți al împrumutului este soția împrumutatului - Rotaru Lidia, fiul Rotaru Ion și SRL „Lirovatu”, al cărui fondator este împrumutatul. Potrivit pct. 4.2 al contractului, în cazul nerestituirii sumei de -32 500 euro de către împrumutat, împrumutătorul va solicita executarea obligațiilor de la persoanele garante ale împrumutului.

6. Obiectul contractului - „împrumutătorul” transmite „împrumutatului" suma de -32 500 euro. Perioada scadentă de restituire a împrumutului este data de 26.09.2020. Fidejusorii nu au semnat acordurile ulterioare semnate de către „împrumutat” și „împrumutător”.

7. Atenționează că, Rotaru Lidia, Rotaru Ion și SRL „Lirovatu” nu a fost notificat despre întârzierea de plată a debitorului Rotaru Ion, nu au semnat acordurile ulterioare la contractul de împrumut din 25.09.2019, respectiv nu le sunt opozabile. Potrivit contractului din 25.09.2019 termenul de scadență survine la data de 26.09.2020, respectiv termenul limită prin care reclamanta avea dreptul să ceară executarea de la fidejusorii Rotaru Lidia, Rotaru Ion și SRL „Lirovatu” a expirat la data de 26.09.2023.

8. Mai face trimitere la prevederile jurisprudenței CEDO, potrivit cărora s-a stabilit cu valoare de principiu că, respectarea termenului de prescripție este condiție ce generează stabilitatea, raporturilor juridice, or acestea devenite irevocabile in pofida expirării termenului de prescripție garantează titularului drept siguranța și securitatea raportului în care este parte, iar orice deviere de la acest principiu, în absența unor temeiuri relevante, constituie o ingerință față de vale protejate de CEDO (art.6) și implicit incompatibilă cu principiul securității raporturilor juridice (hotărârea CEDO din 18.03.2008 emisă în cauza *Dacia versus Moldova*, hotărârea CEDO din 16.07.2009 emisă în cauza *Baroul Partener-A versus Moldova*, hotărârea CEDO din 25.11.2009 emisă în cauza *IPTEH și alții contra Moldovei*).

9. Pentru aceste motive și având în vedere că, acțiunea în instanță a fost depusă la 08.04.2025 urmează să determine instanța să aprecieze că, cererea depusă de reclamanta Lazariuc Olga împotriva fidejusorilor Rotaru Lidia, Rotaru Ion și SRL „Lirovatu” cu privire la executarea obligațiilor drept tardive.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

10. Prin încheierea Judecătoriei Ungheni din 04 mai 2026 s-a admis cererea privind excepția de tardivitate invocată de avocatul Gheorghiță Oleg, reprezentantul pârâților Rotaru Lidia, Rotaru Ion și SRL „Lirovatu”, la cererea de chemare în judecată depusă de Lazariuc Olga către Rotaru Ion, Rotaru Lidia, Rotaru Ion și SRL „Lirovatu”, privind încasarea solidară a datoriei conform contractului de împrumut nr. 1, din 25.09.2019 și actul de modificare din 21.10.2021.

11. S-a respins ca tardivă, cererea de chemare în judecată formulată de Lazariuc Olga către Rotaru Lidia, Rotaru Ion și SRL „Lirovatu”, privind încasarea solidară a datoriei conform contractului de împrumut nr. 1, din 25.09.2019 și actul de modificare din 21.10.2021.

12. Măsura de asigurare a acțiunii, aplicată prin încheierea judecătorească din 10.04.2025, în privința lui Rotaru Lidia, Rotaru Ion și SRL „Lirovatu”, s-a menținut până la devenirea definitivă a prezentei încheieri. Ulterior, urmează a fi anulată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

13. La 25 mai 2026 Lazariuc Olga reprezentată de avocatul Robu Tatiana a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Ungheni din 04 mai 2026, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea încheierii.

TERMENUL DE DECLARARE A RECURSULUI

14. Potrivit art. 186^1 alin. (3) CPC, dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepţia de tardivitate, instanţa de judecată respinge acţiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs.

15. Articolul 425 Cod de procedură civilă, prevede: termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

16. Potrivit materialelor cauzei rezultă că, încheierea recurată a fost emisă la 04 mai 2026, recepționată de către reprezentantul recurentei la 19 mai 2026 (f.d.172), astfel, recursul depus la 25 mai 2026 este declarat în termen.

ARGUMENTELE RECURENTULUI

17. În motivarea recursului a invocat că în încheierea contestată instanța a omis să aplice norma relevantă prezentei cauze, și anume alineatul 3 art. 1642 Cod civil, care prevede că, notificarea nu e necesară în măsura în care fidejusorii cunoșteau sau trebuiau să cunoască despre prelungirea scadenței.

18. Având în vedere că doi dintre fidejusori sunt membrii familiei debitorului, iar fidejusorul SRL „Lirovatu” este administrat de soția debitorului, rezultă că fidejusorii cunoșteau sau cel puțin trebuiau să cunoască despre prelungirea scadenței împrumutului fără ca creditorul să aibă obligația să le comunice despre acordurile adiționale.

19. Susține că după cum este menționat și în cererea de chemare în judecată la 29.04.2024, deoarece avea nevoie de bani, iar debitorul nu a restituit nici o parte din suma împrumutului, soțul creditorului – Lazariuc Alexandru a contractat un împrumut în cuantum de 200 000 lei și de comun acord cu debitorul Rotaru Ion au convenit ca ultimul să achite acest împrumut pentru a compensa parțial datoria sa

față de creditor.

20. Menționează că din prima lună a scadenței împrumutului menționat și până la examinarea excepției de tardivitate, alternativ tranșe din împrumutul respectiv se achită de către fidejusorul Rotaru Lidia și debitorul Rotaru Ion. Indică că, debitorul Rotaru Ion în referință a recunoscut faptul că achită creditul contractat de către Lazariuc Alexandru în contul datoriei care face obiectul prezentei cauze. Iar, dubiul referitor la faptul dacă fidejusorul Rotaru Lidia cunoștea despre prelungirea scadenței se exclude dacă se face referire la extrasul din cont pe perioada 01.09.2025 – 01.03.2026, în care se atestă numele plătitorului Rotaru Lidia.

21. Susține că, la 14.10.2024 creditorul a notificat debitorul și fidejusorii invitându-i la un nou proces de mediere, iar în caz de refuz sau eșuări a medierii să achite în mod solidar datoria conform contractului și acordului de modificare, acordând în acest sens un termen până la 30.11.2024.

22. Menționează că nici debitorul și nici fidejusorii nu au reacționat la notificare, iar discuțiile ulterioare ale creditorului cu debitorul și fidejusorul nu au avut nici un rezultat. Dovadă a notificării servesc notificarea din 09.10.2024 împreună cu avizele de recepționare, prin care a fost solicitată restituirea datoriei de la debitor și fidejusori.

23. Invocă că prin notificarea menționată creditorul cu bună credință a informat fidejusorii despre întârzierea debitorului, i-a somat să plătească datoria debitorului și a acordat un termen mai mult decât suficient ca datoria debitorului să fie stinsă.

24. Totuși atât debitorul cât și fidejusorul au ignorat notificarea, nu au revenit cu nici un răspuns sau contra-ofertă la notificarea respectivă și nici nu au invocat că, nu ar fi cunoscut despre faptul că, scadența împrumutului debitorului a fost prelungită.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

25. Potrivit art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul şi să menţină încheierea.

26. În conformitate cu art. 426 alin. (3) CPC, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității şi fără participarea părților.

27. Potrivit art. 186^1 CPC, (1) Cererile depuse în instanţa de judecată peste

termenul de prescripţie extinctivă, a căror tardivitate a fost invocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare de partea în proces, persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, de creditorul persoanei sau de către oricare altă persoană care are interes legitim, se examinează în fond doar după examinarea de către instanţa de judecată a excepţiei de tardivitate. Dacă reclamantul a solicitat repunerea în termenul de prescripţie sau solicită repunerea odată cu ridicarea excepţiei, instanţa de judecată examinează excepţia de tardivitate concomitent cu cererea de repunere în termen.

(2) Excepţia de tardivitate şi, după caz, repunerea în termen se soluţionează în şedinţă de judecată, convocată în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare. Lipsa participanţilor citaţi legal nu împiedică examinarea cererilor.

(3) Dacă nu se dispune repunerea în termen şi/sau se admite excepţia de tardivitate, instanţa de judecată respinge acţiunea ca fiind tardivă printr-o încheiere motivată care poate fi atacată cu recurs.

(4) Instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii adoptate conform alin. (3), este în drept: a) să respingă recursul şi să menţină încheierea; b) să admită recursul şi să caseze integral încheierea, restituind cauza spre rejudecare.

(5) Dacă se dispune repunerea în termen şi/sau excepţia de tardivitate se respinge, instanţa de judecată emite o încheiere motivată care poate fi atacată odată cu fondul şi continuă examinarea cauzei.

28. În conformitate cu art. 3 alin. (1) CPC, instanţele judecătoreşti aplică legile procedurale civile în vigoare la data judecării cauzei civile, efectuării actelor de procedură sau executării actelor instanţei judecătoreşti (hotărîri, încheieri, decizii, ordonanţe), precum şi a actelor unor alte autorităţi în cazurile prevăzute de lege.

29. Potrivit art. 1637 alin. (1) Cod civil, obligaţia fidejusorului apare şi devine scadentă doar în măsură în care apare şi devine scadentă obligaţia debitorului faţă de creditor.

30. Articolul 1642 alin. (1) Cod civil, prevede că, creditorul este obligat să notifice fidejusorul fără întîrziere nejustificată despre neexecutarea obligaţiei garantate sau incapacitatea de plată a debitorului, precum şi despre prelungirea scadenţei. Această notificare trebuie să includă informaţii cu privire la sumele garantate ale obligaţiei principale, dobînda şi alte obligaţii accesorii datorate de către debitor la data notificării. Nu este necesară efectuarea unei notificări suplimentare privind o nouă neexecutare înainte de expirarea unui termen de 3 luni

de la notificarea anterioară. Notificarea nu este necesară dacă neexecutarea se referă doar la obligaţiile accesorii ale debitorului, cu excepţia cazului în care suma totală a tuturor obligaţiilor garantate neexecutate a ajuns la cuantumul de 5% din suma rămasă a obligaţiei garantate.

31. Potrivit art. 391 alin. (1) Cod civil, termenul general în interiorul căruia persoana poate să-şi apere, pe calea intentării unei acţiuni în instanţă de judecată, dreptul încălcat este de 3 ani.

32. Conform art. 394 Cod civil, acţiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripţie extinctivă numai dacă persoana în a cărei favoare a curs prescripţia, creditorii persoanei sau oricare altă persoană care are un interes legitim a ridicat excepţia de tardivitate conform Codului de procedură civilă.

33. Conform art. 395 alin. (1) Cod civil, termenul de prescripţie extinctivă începe să curgă de la data naşterii dreptului la acţiune. Dreptul la acţiune se naşte la data cînd persoana a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului.

34. Articolul 428 alin. (1) Cod de procedură civilă, prevede că, decizia instanţei de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămîne irevocabilă din momentul emiterii. Decizia se plasează pe pagina web a instanţei la data emiterii.

APRECIEREA INSTANȚEI

35. Analizând materialele cauzei în raport cu norma legală relevantă speței, completul de judecată consideră necesar de a respinge recursul, din considerentele ce urmează.

36. Materialele cauzei confirmă faptul că reclamanta Lazariuc Olga, la 08.04.2025, s-a adresat cu o cerere de chemare în judecată către Rotaru Ion, Rotaru Lidia, Rotaru Ion și SRL „Lirovatu”, privind încasarea solidară a datoriei conform contractului de împrumut nr. 1, din 25.09.2019 și actul de modificare din 21.10.2021.

37. Ulterior, la data de 01.09.2025, pe parcursul aflării cauzei la faza de pregătire, avocatul Gheorghiță Oleg, reprezentantul pârâților Rotaru Lidia, Rotaru Ion și SRL „Lirovatu” a depus o cerere de aplicare a excepției de tardivitate.

38. Prin încheierea contestată, prima instanță a admis excepția de tardivitate la acțiunea civilă și a dispus respingerea, ca tardivă, a cererii de chemare în judecată formulată de Lazariuc Olga către Rotaru Lidia, Rotaru Ion și SRL „Lirovatu”,

privind încasarea solidară a datoriei conform contractului de împrumut nr. 1, din 25.09.2019 și actul de modificare din 21.10.2021.

39. Aplicarea acestei proceduri presupune că, la soluționarea excepției de tardivitate, instanța trebuie să poată determina, în raport cu pretenția concret formulată și cu temeiurile acesteia, regimul prescripției extinctive fără a tranșa anticipat chestiuni indisolubil legate de fondul raportului juridic litigios.

40. Colegiul civil notează că prescripția ca termen juridico-civil se răsfrânge asupra posibilității apărute la persoană (fizică sau juridică) de a-şi apăra dreptul încălcat pe calea acțiunii civile.

41. Reieșind din normele de drept citate rezultă că legislatorul a instituit prescripția în scopul păstrării unei stabilități în raporturile juridice dintre părți, contrar persistării unei incertitudini în raporturi pentru o perioadă îndelungată de timp, în care apar, se derulează şi se modifică o complexitate de relații dintre părţi sub egida unor norme de drept diferite, iar examinarea unei acțiuni depusă în afara termenului legal constituie o încălcare a principiului legalității şi securității raporturilor juridice şi respectiv, o soluție inadmisibilă în ordinea de drept.

42. De menționat, că prin prisma jurisprudenței CEDO, rolul jucat de termenele de prescripţie este de o importanţă majoră atunci cînd este interpretat în lumina principiului securităţii raporturilor juridice, ca o garanţie a unui proces echitabil.

43. Colegiul civil reține că, prin cererea de chemare în judecată reclamantul solicită încasarea, în mod solidar, a datoriei conform contractului de împrumut nr. 1 din 25.09.2019 și acordul de modificare din 21.10.2021.

44. Completul de judecată constată că pârâții au depus cererea privind excepția de tardivitate în faza de pregătire a cauzei pentru dezbateri judiciare.

45. Reieșind din materialele cauzei se reține că reclamantul a depus cererea de chemare în judecată la 08.04.2025. Reieșind din argumentele recurentei, aceasta consideră că cererea de chemare în judecată este depusă în termen, invocând faptul că a notificat debitorul și fidejusorii despre datoria ce urmează a fi achitată, ultimii fiind o familie cunoșteau despre termenul de scadență.

46. Probatoriul cauzei atestă că, între reclamantul Lazariuc Olga și pârâtul Rotaru Ion Nicolae a fost încheiat un contract de credit la 25.09.2019, prin care a fost acordat pârâtului un credit nebancar în mărime de - 32 500 euro, pentru un termen de un an, adică până la 26.09.2020.

47. După cum s-a constatat acest contract a fost semnat și de fidejusorii Rotaru Lidia Tudor, Rotaru Ion Ion și SRL „Lirovatu”, tot la data de 25.09.2019.

48. Deoarece, la 26.09.2020 împrumutul nu a fost restituit, debitorul Rotaru Ion Nicolae a recunoscut printr-o declarație semnată de el, obligându-se să achite datoria până la data de 01.10.2021.

49. La data de 01.10.2021 pe motiv că, împrumutul nu a fost restituit, debitorul Rotaru Ion Nicolae și creditorul Lazariuc Olga, au încheiat un acord de modificarea contractului, fiind modificat termenul de rambursare a împrumutului până la 26.04.2022.

50. Despre acest fapt fidejusorii Rotaru Lidia Tudor, Rotaru Ion Ion și SRL „Lirovatu", nu au fost înștiințați contra semnătură, precum și nu au semnat noile acorduri semnate de către împrumutat și împrumutător. Cererea de chemare în judecată a fost depusă la 08.04.2025.

51. La caz, data scadentă la care pârâtul și fidejusorii urmau să ramburseze creditul, a fost la data de 25.09.2020.

52. Astfel, data când reclamantul/recurentul a aflat sau trebuia să afle despre încălcarea dreptului său la acțiune, este 25.09.2020, data, de când recurentul era în drept să se adreseze cu acțiune în judecată către pârât și fidejusori.

53. Completul de judecată conchide că termenul limită prin care Lazariuc Olga urma să se adreseze în judecată către fidejusorii Rotaru Lidia Tudor, Rotaru Ion Ion și SRL „Lirovatu", a expirat la data de 26.09.2023.

54. Prima instanță corect a reținut că fidejusorii nu au cunoscut și nu au semnat acordurile ulterioare la contractul de împrumut din de 25.09.2019, respectiv aceste acorduri nu le sunt opozabile.

55. Reclamanta/recurenta a înaintat prezenta acțiune în instanța de judecată împotriva pârâților Rotaru Lidia Tudor, Rotaru Ion Ion și SRL „Lirovatu" la 04.04.2025 depășind termenul stabilit la art. 391 alin. (1) Cod civil, fără a solicita repunerea în termen. În context se reține că fidejusorii au fost somați la 09.10.2024, la fel fiind depășit termenul.

56. În acest sens, simpla afirmație a recurentei că, fidejusorii fiind o familie cu debitorul cunoșteau că între creditor și debitor a fost încheiat un acord de modificarea contractului, fiind modificat termenul de rambursare a împrumutului până la 26.04.2022, nu este suficientă, prin ea însăși ori, recunoașterea pretinsă trebuie să rezulte cu suficientă certitudine din circumstanțele și probele cauzei.

57. Din materialele cauzei nu rezultă că pârâții Rotaru Lidia Tudor, Rotaru Ion Ion și SRL „Lirovatu" ar fi cunoscut despre modificarea termenului datoriei, sau că ar fi întreprins un act concret prin care să confirme obligația de restituire a sumei

de 29 128,82 euro.

58. Prin urmare, afirmațiile recurentei referitoare la notificarea în termen a fidejusorilor, sunt necoroborate cu alte probe pertinente și admisibile, nu sunt suficiente pentru a stabili faptul juridic al recunoașterii datoriei.

59. Astfel, acţiunea privind apărarea dreptului încălcat se respinge în temeiul expirării termenului de prescripţie extinctivă la cererea persoanei în a cărei favoare a curs prescripţia, iar în virtutea art. 27 alin. (1) din Codul de procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rând a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

60. În acest sens, respectarea termenelor de prescripție reprezintă o condiție importantă pentru asigurarea stabilității și securității raporturilor juridice. Instituția prescripției extinctive urmărește, între altele, să prevină perpetuarea pe termen nedefinit a unor pretenții, astfel încât persoana împotriva căreia acestea sunt formulate să nu rămână pentru o perioadă nelimitată într-o stare de incertitudine juridică.

61. Referitor la argumentele invocate în recurs, Colegiul constată că acestea nu infirmă concluziile primei instanțe privind caracterul tardiv al acțiunii, precum și nu demonstrează existența unor circumstanțe juridic relevante care să justifice introducerea acțiunii împotriva pârâților Rotaru Lidia, Rotaru Ion și SRL „Lirovatu” abia la 08.04.2025.

62. Totodată, Colegiul reține că instanța de recurs nu identifică temeiuri de fapt sau de drept care să impună intervenția asupra încheierii contestate. Instanța de fond a examinat circumstanțele relevante pentru soluționarea excepției de tardivitate, a apreciat probele administrate și a ajuns la concluzia întemeiată privind caracterul tardiv al acțiunii în lipsa unor motive care să justifice repunerea în termen.

63. În consecință, Colegiul judiciar constată că încheierea Judecătoriei Ungheni din 04 mai 2026 a fost adoptată cu respectarea normelor de drept material și procedural aplicabile, iar argumentele invocate în recurs nu constituie temeiuri pentru casarea acesteia.

64. Reieșind din cele expuse, Colegiul civil și de contencios administrativ al Curții de Apel Nord ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de avocatul Robu Tatiana, în interesele recurentei Lazariuc Olga, ca neîntemeiat și de a

menține încheierea Judecătoriei Ungheni din 04 mai 2026.

65. Conducându-se de prevederile art. 186/1 alin. (4) lit. a), 427 lit. a) Cod de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

D E C I D E :

Se respinge recursul declarat de avocatul Robu Tatiana în interesele recurentei Lazariuc Olga.

Se menține încheierea Judecătoriei Ungheni din 04 mai 2026, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată formulată de Lazariuc Olga către Rotaru Ion, Rotaru Lidia, Rotaru Ion și SRL „Lirovatu", privind încasarea solidară a datoriei conform contractului de împrumut nr. 1, din 25.09.2019 și actul de modificare din 21.10.2021.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președinte completului, judecătorul Radu Holban

Judecători Mariana Sajin

Svetlana Ghercavii